

6. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України, від 28 червня 1996 року (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
7. Про освіту: Закон України від 23.05.1991 № 1060-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
8. Всемирная декларация о высшем образовании для XXI века: подходы и практические меры. ED-98/CONF. 202/3. Париж, 9 октября 1998 г. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.e-joe.ru/sod/99/4_99/st180.html
9. Барабашева Н.С. Право и распределение / Н.С. Барабашева, А.Б. Венгеров. – М.: Изд-во МГУ, 1988. – 124 с.
10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини третьої статті 53 Конституції України «держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах» (справа про доступність і безоплатність освіти), від 4.03.2004 № 5-рп/2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-04/paran54#n54>
11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду [...] Конституційний Суд; Рішення, Окрема думка від 25.01.2012 № 3-рп/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-12>
12. Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України: Наказ МОН України від 07.04.2003 № 212 (Наказ втратив чинність на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 164 від 18.03.2005) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0325-03>
13. Про затвердження Умов прийому до вищих навчальних закладів України: Наказ Міністерства освіти і науки від 25.12.2007 N 1172 {Наказ втратив чинність на підставі Наказу Міністерства освіти і науки № 802 від 02.09.2008} [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1413-07>
14. Про затвердження Положення про прийом іноземців та осіб без громадянства на навчання до вищих навчальних закладів: Постанова КМУ від 5 серпня 1998 р. № 1238 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1238-98-%D0%BF/ed20111012>

УДК 342.5: 061.2

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У СФЕРІ СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Суран А.В., аспірант

Ужгородський національний університет

У статті міститься характеристика закріплених чинним законодавством відносин у сфері створення та діяльності громадських об'єднань через призму порівняння норм діючих законів у

даній сфері правовідносин. Проаналізовано вплив рекомендацій Ради Європи на забезпечення і захист прав і свобод людини й громадянина. Особлива увага звертається на позитивні зміни регулювання згаданих відносин завдяки прийняттю Закону України «Про громадські об'єднання», у той же час вказується на недоліки останнього, що потребують доопрацювання.

Ключові слова: Конституція України, право на свободу об'єднання, громадські об'єднання, об'єднання громадян, громадська організація, громадська спілка.

Суран А.В. КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СФЕРЕ СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОБЩЕСТВЕННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ / Ужгородский национальный университет, Украина

В статье дана характеристика закрепленных действующим законодательством отношений в сфере создания и деятельности общественных объединений в зеркале сравнения норм действующих законов в данной сфере правоотношений. Анализируется влияние рекомендаций Совета Европы на обеспечение и защиту прав и свобод человека и гражданина. Особое внимание обращено на позитивные изменения регуляции упомянутых отношений благодаря принятию Закона Украины «Об общественных объединениях», в то же время отмечены недостатки последнего, нуждающиеся в доработке.

Ключевые слова: Конституция Украины, право на свободу объединения, общественные объединения, объединения граждан, общественная организация, общественный союз.

Suran A.V. CONSTITUTIONAL AND LEGAL RELATIONS IN THE FIELD OF FOUNDATION AND ACTIVITIES OF PUBLIC ORGANIZATIONS / Uzhhorod national university, Ukraine

The article deals with the legal processes to establish the right for association as one of the basic constitutional rights of citizens. The acting law of Ukraine which defines the relations in setting up and functioning of public associations is characterised. Legal norms in this sphere are compared. The comparative analysis of constitutional norms and Ukrainian legal basis is provided to define the normative basis of the right for association. The associations not regulated by the new Law of Ukraine "On public associations" are indicated. The recommendations of the European Council to protect and ensure human rights and freedoms, namely the right for association, are analysed. International legal documents which are part of national legislation and regulate the relations in this sphere are discussed. Main reasons for and factors of adopting the new Law of Ukraine "On public associations" are defined. Much attention is paid to positive tendencies in regulating these relations by adopting the law. The legal status of public associations at the present-day stage is defined.

The author describes divergent features between the acting law and 1992 Law "On public associations" which helps to identify the advantages of this law over the previous one. The author stated that the advantage of the new Law, in comparison with the Law adopted in 1992, is a significant expansion of the objectives of public organizations foundation and activities. These include common realization of rights and freedoms, as well as observance and protection of rights and freedoms, satisfaction of public, social, cultural, ecological and other interests, which is in accordance with the Article 36 of the Constitution.

The division of public organizations according to their organizational and legal form into public organizations and unions is explained in the article. It is also noted that with the adoption of the new Law the principles of public organizations activities have suffered significant changes.

The absence of norms as to the classification of public organizations status into international, national and local public organizations is considered by the author be an undoubtful advantage of the Law.

It is also emphasized that youth and children public organizations founders' age limitation has also been the subject to change.

The recognition of public organizations ability to protect the interests of their members, as well as the interests of all Ukrainian citizens is, to the author's point of view, one of the most considerable changes.

The fact that the new Law allows to set up a public organization with or without the status of a juridical person is mentioned as a positive one.

The problem of rendering financial assistance to public organizations activities needs to have an appropriate settlement.

International public organizations status in accordance with the reviewed legislation is considered in the article.

As it is seen by the author, a new normative and legal basis necessary for public organizations functioning has been formed in Ukraine.

Public organizations together with other public institutions are considered to be a part of the community and serve as mediators among themselves, the community and the state.

At the same time, the disadvantages of the acting law which are to be amended are discussed. The problems which prevent the public associations from active development are defined. It is suggested that the legislation on public associations is contradictory and has certain drawbacks which require further attention.

Key words: Constitution of Ukraine, right on freedom of association, public associations, social organization, association of citizens, public organization, public union.

Активний розвиток громадських об'єднань в Україні та взятий курс нашої держави на впровадження європейських стандартів забезпечення і захисту прав і свобод людини і громадянина потребують детального аналізу тих законодавчих процесів, які відбуваються в процесі закріплення права на об'єднання як одного з основних конституційних прав людини і громадянина.

Метою статті є розкриття основних переваг й недоліків конституційно-правового регулювання відносин у сфері створення та діяльності громадських об'єднань на сучасному етапі.

Після здобуття незалежності в Україні почали створюватись та активізувати свою діяльність різного спрямування об'єднання громадян, метою яких було задоволення тих чи інших інтересів їх членів. Для того, щоб на законодавчому рівні врегулювати діяльність згаданих об'єднань, у 1992 році Верховна рада України прийняла закон «Про об'єднання громадян». Даний Закон закріпив норму, що об'єднанням громадян є добровільне громадське формування, створене на основі єдності інтересів для спільної реалізації громадянами своїх прав і свобод. Законом також було передбачено поділ об'єднань громадян, незалежно від їх назви (рух, конгрес, асоціація, фонд, спілка тощо), на політичні партії або громадські організації [1].

Водночас дія Закону не поширювалась на релігійні, кооперативні організації, об'єднання громадян, основною метою яких є одержання прибутків, на комерційні фонди, органи місцевого та регіонального самоврядування (в тому числі ради і комітети мікрорайонів, будинкові, вуличні, квартальні, сільські, селищні комітети), органи громадської самодіяльності (народні дружини, товариські суди тощо), а також на діяльність профспілок [1]. Порядок створення й діяльності вищенаведених організацій, як було передбачено законодавцем, мали визначатися відповідними законами. Проте реалізація даної відсилочної норми знайшла своє втілення аж 15 вересня 1999 року, коли було прийнято закони України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», та 5 квітня 2001 року – з прийняттям закону «Про політичні партії».

1996 року право на свободу об'єднання було закріплено Конституцією України серед інших конституційних прав і свобод людини й громадянина. Стаття 36 Конституції передбачає, що громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення й захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей [2]. Статус професійних спілок закріплено Конституцією шляхом надання права громадянам на участь у професійних спілках з метою захисту своїх трудових і соціально-економічних прав та інтересів. Конституція та Закон України про профспілки віднесли професійні спілки до громадських організацій.

Таким чином, при написанні статті 36 творці Конституції взяли за основу закон «Про об'єднання громадян».

Крім того, 17 липня 1997 року Україна Законом № 475/97-ВР ратифікувала Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод. Стаття 11 останньої гарантує право

кожного на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, включаючи право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів. Згідно з частиною другою цієї ж статті «здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві...» [3].

Проте стрімка динаміка розвитку суспільних відносин та поступове запозичення міжнародного досвіду призвело до внесення численних, але не радикальних, змін до закону про об'єднання громадян 1992 року, а також до розроблення численних законопроектів про громадські організації, які так і не подолали всі етапи до набуття статусу законів.

Саме тому, напевно, на сьогоднішній день в Україні зареєстрована чи не найменша кількість громадських організацій у Європі.

Зважаючи на ситуацію, що склалась, вимоги часу, суспільства та європейської спільноти, яка невпинно стежить за розвитком забезпечення і захисту прав та демократії в Україні, призвели до приведення закону 1992 року у відповідність із реаліями сьогодення. До того ж у 1997 році Україна приєдналася до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод і тим самим взяла на себе зобов'язання забезпечення та розвитку прав людини й основоположних свобод, а також створення максимально зручних умов для заснування і реєстрації громадських організацій.

Рішення Європейського Суду з прав людини у справі *Корецький проти України* у квітні 2008 року, за яким суд визнав відмову в реєстрації організації «Громадянський Комітет за збереження дикої (корінної) природи Березняків» неправомірною, стало ще одним підтвердженням того, що Закон про об'єднання громадян 1992 року не дає громадськості повноцінних умов для розвитку їх діяльності в спільнотах різного спрямування для захисту своїх інтересів. Суд постановив, що українське законодавство та практика його застосування обмежує право громадян на об'єднання [4].

Загалом, необхідність прийняття нового Закону зумовлена рекомендацією Парламентської Асамблеї Ради Європи, що викладена в підпункті 7.5.1 Резолюції ПАРЄ 1755 (2010) «Функціонування демократичних інституцій в Україні», відповідно до якого ПАРЄ наголошує на важливості громадянського суспільства для демократичного розвитку України, і тому просить органи влади прискорити ухвалення нового закону про громадські організації для усунення недоліків існуючого законодавства про недержавні організації [5]. На виконання резолюції було видано Указ Президента України Про план заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи, пунктом третім якого Міністерству юстиції України було доручено забезпечити супроводження у Верховній Раді України законопроекту про громадські організації (реєстраційний № 7262) [6].

З 2010 по 2012 рік представники неурядових організацій та експерти працювали над тим, щоб був розроблений та прийнятий новий закон, що виправив би ситуацію, яка склалася. Новий закон про громадські об'єднання мав створити умови для більш активного відстоювання українцями своїх прав.

У результаті 22 березня 2012 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про громадські об'єднання», який вступив у дію 1 січня 2013 року. Цей Закон визначає правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, гарантованого Конституцією України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань [7].

Звичайно, не можна стверджувати, що прийняття нового закону повною мірою виправило ситуацію, адже деякі його норми не узгоджені з нормами інших діючих

законів про об'єднання громадян, а також не повною мірою розкривають норму статті 36 Конституції України.

Перевагою нового закону в порівнянні із законом 1992 року є, у першу чергу, те, що значно розширено мету створення та діяльності громадського об'єднання, яка включає не лише спільну реалізацію прав і свобод, а й здійснення та захист прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема – економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів, що відповідає статті 36 Конституції.

Новий закон поділяє громадське об'єднання за організаційно-правовою формою на громадські організації або громадські спілки, головним критерієм поділу яких є засновники: у першому випадку засновниками виступають фізичні особи, у другому – юридичні. Причому членами громадської організації можуть бути лише фізичні особи, а членами спілки – і юридичні, і фізичні особи. Законом «Про об'єднання громадян» не була передбачена можливість для юридичних осіб засновувати чи навіть бути учасниками громадських організацій, хоча Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам стосовно правового статусу неурядових організацій в Європі № CM/Rec (2007) 14 передбачає таку можливість і для юридичних осіб. Крім того, зазначена норма закону розширює суб'єктний склад організацій, адже членами можуть бути фізичні особи, а не лише громадяни України, як це було визначено раніше.

Окремі організаційно-правові форми «громадська організація» та «громадська спілка» введено з огляду на те, що частина робочої групи, яка працювала над текстом закону до другого читання, не погоджувалась із правом юридичних осіб засновувати саме «громадські організації», тому що відповідно до Конституції тільки громадяни мають право на заснування саме громадських організацій. Тому в Законі «Про громадське об'єднання» вводиться термін «громадське об'єднання», видами якого є «громадська організація» та «громадська спілка» – залежно від того, хто є у складі цих утворень [8].

Відмітимо, що принципи діяльності громадських об'єднань також зазнали змін, а саме: із їх переліку вилучено принцип рівноправності членів (учасників) громадських об'єднань, натомість до переліку додано два нові принципи: вільного вибору території діяльності та відсутності майнового інтересу членів (учасників) громадських об'єднань.

Новим у Законі «Про громадське об'єднання» є й те, що в ньому вперше дається правове визначення принципів утворення та діяльності громадських об'єднань.

До беззаперечних переваг Закону, на нашу думку, слід віднести відсутність у ньому норми щодо класифікації статусу громадських об'єднань на міжнародні, всеукраїнські та місцеві. Так, за Законом «Про об'єднання громадян» «місцеві» громадські організації могли діяти на визначеній території – «область», «місто», «район», «селище», «село». Таким чином, члени, які зареєстрували громадську організацію в місті, були обмежені цією територією, а тому природно виникали питання стосовно проведення заходів, збору коштів та роботи організації в інших областях та територіях країни.

Новий Закон визначає можливість існування громадських об'єднань з «дитячим», «молодіжним» і «всеукраїнським» статусом, але значення всеукраїнського статусу суттєво відрізняється від визначеного попереднім законом: підтвердження всеукраїнського статусу громадського об'єднання чи відмова від нього здійснюється на добровільних засадах. Зазначений закон усуває обов'язковий поділ об'єднань громадян за територіальним статусом всередині країни (характерний, до речі, тільки для країн пострадянського простору), що дає змогу громадському об'єднанню здійснювати свою діяльність на всій території України. Принагідно зауважимо, що європейські закони (наприклад, Чехії, Естонії) виділяють тільки міжнародні об'єднання, відповідно, територіальний статус і поширення діяльності інших організацій всередині країни законом не визначаються і не обмежуються.

Проте певних змін зазнало й вікове обмеження засновників молодіжних та дитячих громадських організацій, яке в порівнянні з попереднім законом знизилося до 14 років. Але дану зміну не узгоджено з діючим Законом «Про молодіжні та дитячі громадські організації», адже статтю 4 останнього досі передбачено, що засновниками можуть бути громадяни України, а також іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 15-річного віку [9].

На наш погляд, однією із найсуттєвіших змін є визнання того, що громадські об'єднання можуть захищати інтереси не тільки своїх членів, а й інших громадян України. Громадським об'єднанням надано право діяти на благо інтересів будь-яких осіб, у тому числі – для задоволення суспільних (економічних, соціальних, культурних, екологічних) та інших інтересів, тоді як за Законом 1992 року громадські організації мали право діяти для задоволення інтересів та захисту виключно своїх членів.

Варто відзначити і той позитивний факт, що новий Закон дозволяє створювати громадське об'єднання як із статусом юридичної особи, так і без. Маючи статус юридичної особи, громадське об'єднання може вести підприємницьку діяльність, яка не переслідує мету отримання прибутку. Статус юридичної особи дає також об'єднанню право виступати позивачем або відповідачем у суді, брати участь у цивільних правовідносинах тощо.

Статтю 13 Закону передбачено, що громадське об'єднання із статусом юридичної особи може мати відокремлені підрозділи, які згідно із статутом утворюються за рішенням відповідного керівного органу громадського об'єднання. Але відокремлені підрозділи громадського об'єднання за Законом не є юридичними особами, і це може призвести до значної централізації їх діяльності та зниження оперативності реагування на проблеми й пропозиції на місцях.

Позитивними є положення статті 21 Закону, які у відповідності до статті 40 Конституції України передбачають право громадських об'єднань на звернення до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами тощо.

На наш погляд, потребує належного врегулювання питання фінансової підтримки діяльності громадських організацій. На необхідність визначення чітких та об'єктивних критеріїв для надання будь-якої державної допомоги та підтримки неурядових організації звертав увагу ще 2007 року Комітет Міністрів Ради Європи в Рекомендації CM/Rec (2007) 14 (п.58). Саму можливість фінансової підтримки громадських об'єднань зі статусом юридичної особи за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів відповідно до законодавства передбачає стаття 23 Закону. Втім порядок та умови залучення такої фінансової допомоги, а також критерії, про які йшлося в рекомендаціях Ради Європи, не визначені, як не передбачено й жодної процедури подання громадським об'єднанням заявок на одержання відповідної допомоги.

Слід зазначити й те, що відповідно до п. 4 Рекомендації CM/Rec (2007) 14 Ради Європи неурядові об'єднання можуть мати статус міжнародних [10]. Функціонування міжнародних громадських організацій передбачала й стаття 34 Закону «Про об'єднання громадян» 1992 року. Однак відповідно до п. 7 Розділу V «Перехідні та прикінцеві положення» чинного закону всеукраїнські та міжнародні громадські організації, зареєстровані на день введення цього Закону в дію, вважаються громадськими організаціями, що підтвердили свій всеукраїнський статус [7]. А це призводить до того, що фактично не існуюватиме міжнародних громадських організацій, які створені в Україні та поширюють свою діяльність на території інших держав.

На сьогодні в Україні склалася основна нормативно-правова база, необхідна для функціонування громадських об'єднань. У той же час законодавство про громадські

об'єднання є багато в чому суперечливим, має прогалини, а тому потребує подальшого вдосконалення.

Дія Закону «Про громадські об'єднання» не поширюється на політичні партії; релігійні організації; непідприємницькі товариства, що утворюються актами органів державної влади, інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування; асоціації органів місцевого самоврядування та їх добровільних об'єднань; саморегулювні організації, організації, які здійснюють професійне самоврядування; непідприємницькі товариства (які не є громадськими об'єднаннями), утворені на підставі інших законів [7]. Навряд чи можна вважати за правильне виключення із сфери дії загального Закону про громадські об'єднання релігійних організацій та політичних партій. Деякі принципові моменти статусу подібних формувань як громадські об'єднання, на нашу думку, логічно фіксувати в загальному Законі про громадські об'єднання, тоді як окремі комплексні закони про релігійні організації й політичні партії можна було б зосередити на деталізації інших конституційних положень, що стосуються цих об'єднань, на регулюванні специфічних питань їх діяльності. Закони «Про свободу совісті та релігійні організації» та «Про політичні партії в Україні» доповнюють Цивільний кодекс і не відмінюють Закон про громадські об'єднання, тому що зазначені спеціальні закони на рівні із законами «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про молодіжні та дитячі громадські організації» та іншими регулюють окремі види громадських об'єднань і містять ряд положень, що стосуються тільки їх.

Закони про окремі види громадських об'єднань не повинні суперечити Закону «Про громадські об'єднання».

Громадські об'єднання як складова частина громадянського суспільства разом з іншими соціальними інститутами виступають посередниками між особою, суспільством і державою.

На завершення слід відмітити, що попри наявні зауваження до нового Закону України «Про громадські об'єднання», він є свідченням вдосконалення нормативно-правового регулювання створення й діяльності громадських організацій в Україні, що є позитивним кроком на шляху до розвитку громадянського суспільства в Україні.

Безперечно, прийняття нового закону – це важливий крок в адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині забезпечення права на об'єднання. Та позаяк у Законі враховані не всі важливі стандарти Рекомендації КМ Ради Європи про громадські об'єднання, зокрема, стосовно підстав відмови в їх реєстрації, то поправки до нового Закону знову повинні стати на порядку денному українського парламенту після певного перехідного періоду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про об'єднання громадян. Закон України від 16 червня 1992 року № 2460-ХІІ // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2460-12>
2. Конституція України: Закон України від 28 червня 2006 року № 254к/96-ВР // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004
4. Справа «Корецький та інші проти України» (Заява № 40269/02) // Професійна юридична система Мега-Нау [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1014.6553.0>

5. Резолюція 1755 (2010) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Функціонування демократичних інституцій в Україні», ухвалена у Страсбурзі (Французька Республіка) 4 жовтня 2010 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_a19
6. Про план заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи. Указ Президента України від 12 січня 2011 року № 24/2011 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/24/2011>
7. Про громадські об'єднання. Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
8. Яцків Т. Новий Закон «Про громадські об'єднання» та можливості для розвитку українських громадських організацій [Електронний ресурс] / Т. Яцків. – Режим доступу: http://kr-just.at.ua/PDF2/do_uvagi_ob-ednan_gromadjan.pdf
9. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1 грудня 1998 року № 281-XIV // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/281-14>
10. Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам стосовно правового статусу неурядових організацій в Європі № СМ/Рес (2007) 14 від 10 жовтня 2007 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_937
11. Про профспілки, їх права та гарантії. Закон України від 15 вересня 1999 року № 1045-XIV // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1045-14/page>
12. Про політичні партії. Закон України від 5 квітня 2001 року № 2365-III // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
13. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

УДК 342.11.2

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ

Фрідманський Р.М., ст. викладач

Ужгородський національний університет

Наукове дослідження присвячене аналізу правових особливостей розгляду урядової гілки влади. Автор зосереджує свою увагу на питаннях правового регулювання, а також проблемах право реалізації основних конституційних функцій Кабінету Міністрів України.

Ключові слова: Уряд, Кабінет міністрів, функція.